

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a ... ügyvezető által képviselt szám székhelyű felperesnek a dr. Bíró Róbert ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében az alperes perújítási kérelme folytán a Fővárosi Bíróságon 16.G.41.467/2005. szám alatt indult, és a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.725/2009/4. számú ítéletével befejezett perújítási ügyében a perújító alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

I n d o k o l á s :

A felperes az alperessel 1996. november 12-én kötött vállalkozási szerződéssel - alvállalkozóként - elvállalta a ... Telefonközpont területén építendő föld feletti távbeszélő hálózat építését, PCM berendezések felszerelését. 1997. szeptember 17-én pedig ... Telefonközpont területén vállalkozott föld feletti távbeszélő hálózat építésére, PCM berendezések telepítésére, és kiviteli tervek készítésére. Mindkét szerződésben a ... Rt. egységtétel lista szerinti árakon történő elszámolásban állapodtak meg a felek. A szerződések szerint a felperes nem érvényesíthetett olyan egységtételeket, amelyeket a ... Rt. az alperestől nem fogadott el. Az alperes a felperes részére az ... Telefonközpontra vonatkozó szerződés alapján 14.698.870 forintot, míg a ... Telefonközponttal kapcsolatos munkavégzésre figyelemmel összesen 4.000.000 forintot fizetett meg. A felek között a felperest megillető vállalkozói díj tekintetében vita alakult ki, mivel a felperes által az alperesnek átadott felmérési lapok, és anyagelszámoló bizonylatok alapján az alperes nem tájékoztatta arról a felperest, hogy a teljesítést a ... Rt. milyen mértékben fogadta el, míg az alperes sérelmezte, hogy a felperes nem számolt el az átvett anyagokkal.

A felperes keresete folytán indult eljárás eredményeként a Fővárosi Ítéltábla ... számú ítéletével az alperest 19.703.394 forint és járulékai felperes javára történő megfizetésére kötelezte. A

jogerős ítélet értelmében az volt az elszámolás rendje, hogy a ... Rt. műszaki átadás-átvételi eljárás során igazolja az elvégzett munkát, és a felperesnek csak ez alapján van joga számlázni, ezért az alperesnek kellett volna bizonyítania a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján azt, hogy mely munkák elvégzését igazolta le és fogadta el a ... Rt. A jogerős ítélet szerint a ... Rt-vel az alperes állt jogviszonyban, tehát az ő kötelezettsége lett volna az iratokat a ... Rt-től beszerezni, és a perben rendelkezésre bocsátani. A bíróság a rendszer üzembe helyezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes szerződésszerűen teljesített. A bíróság a szakértő által készített elszámolást elfogadva a felperest megillető vállalkozói díjat 25.203.394 forintban állapította meg. Ebből az összegből levonta az alperes által megfizetett 4.000.000 forintot, továbbá az anyagértékként a felperes által elfogadott 1.500.000 forintot, és a különbözet - 19.703.394 forint - vállalkozói díj megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára. A Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati kérelme folytán indult eljárás eredményeként a ... számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt perújítási kérelemmel. A jogerős ítélet megváltoztatását, és a felperes kötelezését kérte a jogerős ítéletre figyelemmel a bankszámlájáról beszedett 451.770 forint és járulékai megfizetésére. Perújítási kérelméhez csatolta a felmérési lapok alapján számítógépen nyilvántartott álszámlákra vonatkozó kimutatás szerint készült kimutatását. Arra hivatkozott, hogy ezen okiratokat az alapeljárásban önhibáján kívül nem tudta csatolni, mivel azokat a ... Rt. számítógépes elbírálás érdekében visszatartotta, ugyanakkor a becsatolt álszámlák elbírálásuk esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezhetnének, mivel alátámasztják, hogy az adott munkaterületen a felperesen kívül más alvállalkozók is dolgoztak, továbbá, hogy a felperes által elvégzett alvállalkozói munka díja nem azonos a jogerősen megítélt összeggel. A perújított felperes a perújító alperes perújítási kérelmének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ... számú végzésével a perújító alperes 451.770 forint és járulékai visszafizetése iránti kérelmét tartalma szerint viszontkeresetnek tekintette, és azt érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A bíróság a perújítási eljárás eredményeként az alperes perújítási kérelmét alaptalannak ítélte, és a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A bíróság A. P. aggálytalannak ítélt szakértői véleménye alapján azt állapította meg, hogy a ... Rt. jogutódjától a ... Nyrt-től átvett álszámlákból nem derül ki, hogy azok melyik alvállalkozó munkájára vonatoznak. A becsatolt iratok a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítélete indokolását kiegészítő, új, értékelhető, bizonyító jellegű adatot nem tartalmaznak, a peres eljárás korábbi

szakaszában hozott ítélethez új szempontot nem szolgáltatnak. A bíróság megállapította, hogy az alperes által a perújítási kérelme alapjaként felhozott álszámlák nem eredményeztek kedvezőbb határozatot az alperesre, mivel nem igazolják a felperes által végzett, a ... Rt. által lejelentett és elfogadott munkák körét és mennyiségét, ezáltal nem támasztották alá kétséget kizáró hitelt érdemlő módon, hogy a felperest megillető vállalkozói díj kevesebb a jogerősen megítélt összegnél.

A jogerős ítélet ellen az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 73/A. § (1) bekezdés b) pontját, és a Pp. 73/B. § (1) bekezdését, a Ptk. 302. §-át és a Ptk. 303. § (2) bekezdés c) pontját, a Pp. 164. § és a Pp. 206. §-ában foglalt szabályt.

Érvelése értelmében jogszabályt sértve hozott a másodfokú bíróság a perújítási ügyben jogerős ítéletet, mivel a Fővárosi Ítéltábla előtti eljárásban a perújított felperes jogi képviselő nélkül járt el. Előadta, hogy a felperes részéről jogosulti késedelem áll fenn, amit a bíróság nem vett figyelembe a kamatfizetés kezdő időpontjának megállapításakor. Szerinte az, hogy a jogerős ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azt jelenti, hogy a perújítási eljárásban az alapügyben hozott ítélet rendelkezései szerint kötelezte a bíróság, azonban a kamatfizetés kezdő időpontjának meghatározása a jogerős határozatban sérti a Ptk. 302. §-át, mivel a felperes számlát nem bocsátott ki.

Sérelmezte, hogy a bíróság A. P. szakvéleménye alapján döntött. Szerinte a perújításban beszerzett szakvélemény iratellenes, mert ellentétben áll a perújítást engedélyező első-, és másodfokú bírósági végzéssel. Kifogásolta, hogy a szakvélemény számítást nem tartalmaz, hanem a perújítást engedélyező végzéssel szemben azt „rögzíti”, hogy nincs új adat, új tény. Sérelmezte, hogy a szakértő tőle semmilyen nyilatkozatot nem kért, kérdést nem tett fel, kizárólag az ún. „álszámlák” alapján alakította ki véleményét, jöllehet számos más (a felperes teljesítésére vonatkozó) iratot vett át. Arra is hivatkozott, hogy a szakértő közvetlenül a ... Rt. munkatársaitól olyan további anyagokat is kapott, amelyek alapján a valós felperesi teljesítés kiszámítható, így az alapügyben alkalmazott mérlegelés már mellőzhető. Szerinte a szakvélemény az álszámla összesítőik tartalmával is ellentétes, mivel azokon feltüntették, hogy melyik álszámla melyik alvállalkozó teljesítése alapján készült. Érvelése értelmében a fővállalkozó és a megrendelő közötti teljesítésigazolásokból (ezek az álszámlák) kiválaszthatók azok, amelyek a felperes munkáját tartalmazzák. Így az álszámlákban jelölt munkák alapján (összevetve azt a peres felek szerződése

szerinti árakkal) számítást lehet végezni arra, hogy a felperest milyen összegű vállalkozói díj illeti meg.

Sérelmezte a szakértő azon megállapítását, miszerint a felperes egyik feladatát képező ún. átterhelésekről álszámla nem készült. Érvelése értelmében a szakvélemény iratellenességének kiküszöbölése érdekében vizsgálni kellett volna az átterhelésre vonatkozó munka mennyiséget, és ahhoz hozzá kellene rendelni a peres felek között létrejött vállalkozási szerződés mellékletét képező egységár listára vonatkozó árakat. Kifogásolta, hogy a szakvélemény a felperes által felhasznált anyagokról készített kimutatást sem értékelte. Szerinte a jogerős ítélet megalapozatlan, mert a bíróság a tényállást a per eldöntéséhez szükséges mértékben nem tárta fel, a szakvélemény kiegészítésére más szakértő kirendelésére vonatkozó indítványok pedig elutasításra kerültek.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogsabálysértő.

Miután a Pp. 273. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni és a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei közt vizsgálhatja felül, a Legfelsőbb Bíróság az alperesnek a felülvizsgálati kérelmét kiegészítő beadványába írtakat nem vehette figyelembe.

A Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az ítéletáttábla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára kötelező a jogi képviselő. Mivel az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nem élt fellebbezéssel, a másodfokú bíróság jogsabálysértés nélkül folytatta le a másodfokú eljárást és hozott a perújítási ügyben jogerős ítéletet.

A bíróság a Pp. 267. § (1) bekezdése szerint a perújítás megengedése esetében a pert a kérelem korlátai között tárgyalja újból. A perújítási eljárásnak nem volt tárgya annak vizsgálata, hogy a felperes részéről fennállt-e a jogosulti késedelem, illetve, hogy a felperes mennyiben tett eleget a számlaadási kötelezettségének. Erre figyelemmel jogsabálysértés nélkül mellőzte a bíróság ebben a körben a tényállás megállapítását, és határozat hozatalát. Miután a bírói gyakorlat értelmében (BH 2001.172.) a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel csak olyan

kérdésben támadható, amely az első-, és másodfokú eljárásnak is tárgya volt, ugyanakkor ezek a kérdések a perújítási eljárásnak nem voltak tárgyai, e körben a jogerős ítélet jogszabálysértő volta nem állapítható meg.

A bírói gyakorlatnak megfelelően (BH 1991.446.) a bíróságnak a perújítási kérelem elbírálása során nem a korábbi jogerős ítélettel érintett keresetet kell ismételten elbírálnia, hanem a perújítási kérelem felől kell döntenie. A bíróság a perújítás megengedhetősége körében csak az elvi lehetőségét döntötte el annak, hogy a felhozott új tény vagy bizonyíték alkalmas-e a tényállás megállapításának az alperesre nézve kedvező befolyásolására (BH 1989.485.). Az azonban már a perújítás érdemi tárgyalására tartozó kérdés, hogy az új bizonyítéknak a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint való értékelése és mérlegelése során valóban más meggyőződést alakít-e ki a bíróság, mint ami a határozat meghozatalánál kialakult. A másodfokú bíróság a ... számú végzésének indokolásában megállapította, hogy az alperes által a perújítás alapjául felhozottak a valóságuk bizonyítása esetén alkalmasak lehetnek arra, hogy a bíróság ránézve kedvezőbb határozatot hozzon, azonban arra is rámutatott, hogy a perújítás megengedhetősége önmagában még nem jelenti annak bizonyítottságát, hogy a kérelem megalapozott. Ennek megfelelően alaptalanul hivatkozott arra az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a perújítás során beszerzett szakértői vélemény iratellenes, mert ellentétben áll a perújítást engedélyező első-, és másodfokú bírósági végzéssel.

Az alperes a perújítási kérelmében azt adta elő, hogy az általa csatolt álszámlák olyan új bizonyítékkal szolgálnak, amelyek egyértelműen igazolják, hogy a felperest nem illeti meg a jogerős ítéletben megállapított vállalkozói díj. Szerinte az álszámlák tanúsítják a munkák átvételét, a műszaki paramétereknek való megfelelést. A perújítás megengedését követően a bíróság az alperes perújítási kérelmében hivatkozottaknak megfelelően folytatott le bizonyítást az álszámlák tekintetében.

A bíróság A. P. aggálytalan szakértői véleménye alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a perújítási kérelem elbírálása szempontjából irányadó tényállást, és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által csatolt álszámlák nem alkalmasak az alperesre kedvezőbb határozat meghozatalára.

Miután a perújítási eljárásban a per csak a perújítási kérelem korlátai között tárgyalható újra, jogszabálysértés nélkül mellőzte a bíróság a bizonyítási eljárás elrendelését, illetve lefolytatását az ezt meghaladó körben. Helytállóan állapította meg a bíróság, hogy a perújítási eljárás során nem kerülhet sor a per

újratárgyalására. Miután a perújítási kérelem elbírálása szempontjából jelentős kérdés tekintetében a szakértő aggálytalan szakértői véleményt terjesztett elő, a bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte további bizonyítási eljárás lefolytatását.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Miután a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban a felperes részéről igazolható költség nem merült fel, a Legfelsőbb Bíróságnak erről döntenie nem kellett.

Budapest, 2010. október 21.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró